

1. Obiekt 489/6

d. Oranżeria

2. Czas powstania

ok. 1781-1784r.

3. Miejscowość

J A B Ł O N N A

4. Adres

ul. Modlińska 1

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo stołeczne

gmina Jabłonna

pow. LEGIONOWO

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo warszawskie

powiat Nowy Dwór

8. Właściciel i jego adres

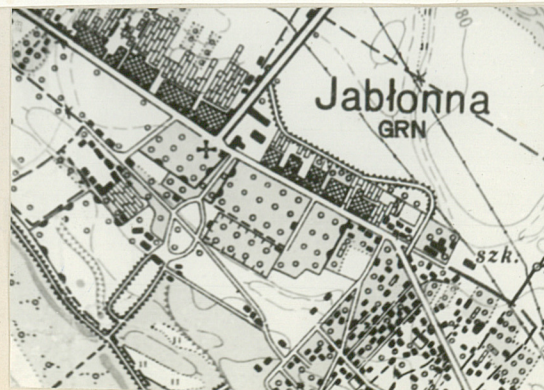
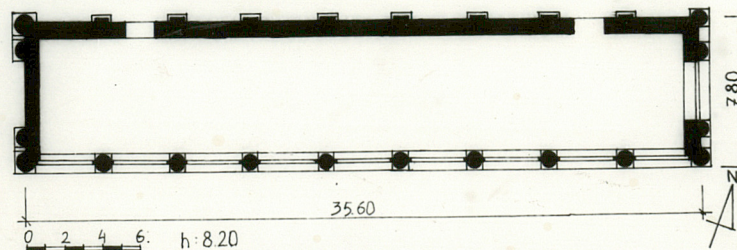
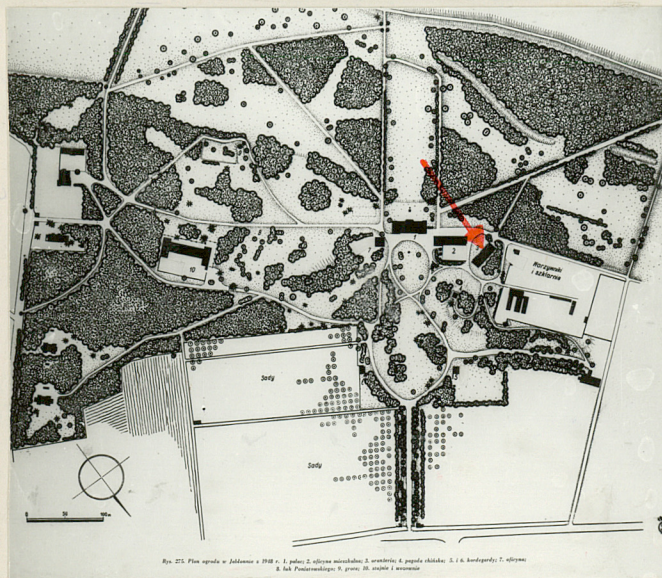
Polska Akademia Nauk
Warszawa Pałac Kultury i Nauki

9. Użytkownik i jego adres

Dom Zjazdów i Konferencji PAN
Jabłonna ul. Modlińska 1

10. Rejestr zabytków

Nr 1036/210 data 20.11.1959



autor zdjęć K. Guttmejer V. 1980
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Wzniesiona w/g projektu Szymona Bogumiła Zuga po 1780 r. jako oranżeria. Nieco rozbudowana w 2 poł. XIX w. Zniszczona w 30% w 1944 r. Odbudowa w latach 60-tych nie uwzględniła przybudówek, w tym jednej półokrągłej o boniowanych elewacjach. Również attykowa nadbudowa lekko cofnięta wobec linii elewacji, zawierająca prostokątne okienka została zastąpiona ślepa attyką tralkową. Obecnie pełni rolę biblioteki.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Obiekt usytuowany na terenie obszernego parku rozciągającego się w centrum miejscowości, przy skrzyżowaniu dróg: Warszawa-Nowy Dwór i Jabłonna-Legionowo, oraz w kierunku Wisły, dochodząc do skarpy przeciwpowodziowej. W zachodniej partii parku, ok. 400m od bramy wjazdowej, pomiędzy oficyną zach. a murem odgradzającym część gospodarczą zespołu. Elewacją główną - wzdłużną skierowaną na pd.-wsch., wejścia od strony przeciwległej. Wzniesiony z cegły na fundamentach ceglanych, tynkowany. W piwnicy sklepienie o nieco spłaszczonej kolebce, wyżej strop murwany. Posadzki cementowe, w pomieszczeniu głównym pokryte wykładziną dywanową. Wieżba dachowa niedostępna, prawdopodobnie krokwiowa pokryta blachą cynkową. Drzwi główne dwuskrzydłowe ramowo-płycinowe, do piwnicy /garażu/ dwuskrzydłowe ramowe opierane parkietowo, na dekoracyjnych kutyh żelaznych zawiasach. Okna skrzynkowe pojedyncze dwudzielne trójpoziomowe wielokwaterowe. W piwnicy małe okienka ościeżnicowe pojedyncze, z kratami. Na planie wydłużonego prostokąta /ok. 1:5/ jednoprzestrzenny. Bryła zwarta, kubiczna, podpiwniczony w całości, przykryty silnie spłaszczonym dachem /kształt dachu niewidoczny/. Elewacja główna - wzdłużna rozczołkowana regularnie potężnymi kolumnami tokańskimi między którymi prawie całkowicie rozciągają się olbrzymie prostokątne okna. Zajmują one powierzchnię pomiędzy małymi odcinkami muru przykolumnowego i na pełną wysokość kolumn. Krótsze ściany ujęte są na skraju parzystymi półkolumnami, które na wszystkich narożach przechodzą w prawie pełne kolumny wtopione w mur. Ściana pn.-wsch. przepruta jest przez analogiczne okno jak elewacja gł., ściana przeciwległa ślepa, tylko poniżej poziomu głównego wejście do piwnicy o płaskim łuku odcinkowym, przeprute w boniowanej w tynku ścianie. Długa elewacja pd.-zach. rozczołkowana regularnie tokańskimi pilastrami, symetrycznie do przeciwległych kolumn, ślepa poza dwoma prostokątnymi wejściami bliżej naroży. Całość obiega belkowanie z niskim architrawem, tryglifowym fryzem i wydatnym gzymsem. Na nim ślepa tralkowa balustrada przyrywana na osi kolumn i pilastrów postumentami. Wewnątrz na ścianie przeciwległej do okien rozległe prostokątne tablatyry. Nad wejściami proste gzymsy. Instalacja elektr. C.O. wodociągowa bez odpływu.

14. Kubatura ok. 2300 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok. 250 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne oranżeria	17. Użytkowanie obecne biblioteka
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja vide historia		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ogólnie bardzo dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

- ~~W. Tatarkiewicz~~ ~~W. Tatarkiewicz~~
- St. Lorentz, Jabłonna, Ossolineum, Wrocław-Warszawa 1961,
- M. Kwiatkowski, Szymon Bogumił Zug, Architekt polskiego oświecenia, Warszawa 1971 r.
- Z. Kropisz, Założenia ekonomiczno-techniczne remontu generalnego zespołu pałacowo-parkowego w Jabłonie, PP PKZ Oddział Warszawa 1978,

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- Inwenturyzacja pomiarowa oranżerii w skali 1:50 wykonana przez Karwowskiego w 1952 r., przechowywana kopia w stołecznej Pracowni Dokumentacji Dóbr Kultury ul. Jezuicka 3,
- Vogel, pałac, pawilon prawy i oranżeria w Jabłonie, ryt. J. Frey, Muz. Narod. w Warszawie,

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Anna Guttmejer
październik 1980 r.

26. Sprawdził

27. Załączniki

1. Miejscowość

JABŁONNA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

oranżeria

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia dodatkowe



Wkładkę założył: K. Guttmejer XI. 1980
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/S/78
OZGrał. ZP. Ostróda zam. 1040 n. 20000